

1. MUNKACSOPORT

**Baumgartner Klaudia – Dabasi Tamás –
Schvarcz Attila –Varjú Andrea –
Vasvári Bálint**

1. esettanulmány

Hidegség, kerékpárút:

A projekt előtörténete

A 90-es években folyamatos volt a Fertő tó partján a kerékpárutak kiépítése, melynek célja volt egy egységes kerékpárút-hálózat a teljes tó körül. A kerékpár turizmus hatalmas fejlődésnek indult a 80-as, 90-es években, és ebben az osztrákok mindig is az élen jártak.

Ebben az időben az osztrákoknál hagyomány volt a kerékpárturizmus, ezért partnerként támogatták és ösztönözték, hogy Magyarországon is a határ mellett kialakuljon a Fertő környéki kerékpárút. A Fertő menti kerékpáros turizmus fejlesztése projekt partnere osztrák oldalon a Landes Radsport Verband Burgenland volt, aki a fentiek miatt támogatta a magyar oldal kezdeményezését.

Az önkormányzatnak mint projektgazdának viszont remek lehetőséget jelentett és jelent az osztrák kerékpárosok tömegei, akik meg-megállnak a településeken, ott étkeznek és eltöltenek egy-egy vendégéjszakát. Ezt felismerve szorgalmazta valamennyi Fertő parti település önkormányzata a határon átnyúló Fertő-tó körüli kerékpárút- építéseket.

A kezdeményezés megvalósítása viszont, kizárólag pályázati forrásokból volt megvalósítható.

Hidegség Község Önkormányzata is kezdetektől igyekezett pályázati forrásokat szerezni a kerékpárútjainak megvalósítására. Elsőként a Hidegséget Fertőhomokkal összekötő kerékpárút épült meg 1994-ben 5.933.000 Ft-os beruházással. A kerékpárútra a Phare CBC programban nyújtottak be pályázatot Hidegség gesztorsága mellett. A tervezést és az építést 75% -ban a Phare támogatta, a 25%-os nemzeti erőforrás fele-fele arányban Fertőhomok és az Idegenforgalmi Alap fedezete.

Kapcsolat a Phare pályázattal

A belterületi kerékpárút előkészítő munkálatai már 1998-ban megkezdődtek. Ekkor készültek el szintén Phare CBC támogatással az engedélyezési és kiviteli tervek. A Phare-t, mint pályázati lehetőséget már korábban is ismerték, a korábbi két kerékpárutat is ők finanszírozták. A belterületi kerékpárút elkészítésére is adtak már be korábban pályázatot, 2000-ben, de ez sikertelen volt.

1998-1999 között futott a Hidegség-Fertőboz-Sopron balfi elágazásig megépült kerékpárút projektje. A Nyugat-Dunántúli Regionális Idegenforgalmi Bizottság Titkársága

látta el. A kerékpárút fejlesztéséhez nyújtott Phare CBC támogatások projektmenedzseri feladatait. A kerékpárútra a következő támogatásokat sikerült megnyeri. Phare CBC: 88.977.000 Ft, Turisztikai Célelőirányzat: 18.200 Ft, Útalap: 11.625, Hidegség és Fertőboz önkormányzata 3.350.000 Ft. adott a projekthez.

A pályázaton – a többi Phare CBC pályázathoz hasonlóan- helyi önkormányzatok indulhattak. A pályázatot Hidegség Község Önkormányzata adta be, partnerként közreműködött a Kerékpárral Közlekedők Országos Szövetsége (KEROSZ) és a Landes Radsport Verband (LRV) Burgenland is.

A pályázatot 2002. februárjában adták be, 300.000 Euró Phare-támogatásra pályázva, amihez a pályázó 133.120 Eurót, a projekt költségvetésének 30 %-át saját forrásból kívánta biztosítani. (A pályázat megnyeréséről szóló értesítést 2002 szeptemberében kapták kézhez.)

A tenderdokumentáció elkészítésével, és beruházás megvalósításával az UTIBER Kft. (1115, Budapest, Csóka u 7-13.) bízta meg. A tenderdokumentáció 2003. január 30-ára készült el. Miután azt a Phare Delegáció 2003. május 13-án jóváhagyta, 2003. május 30-ával jelent meg a versenytárgyalási felhívás. A versenytárgyalás nyílt volt, a pályázatokat 2003. július 29-ig kellett benyújtani. A tenderkiírás nyertese a Swietelsky Kft. lett, akivel 2003. szeptember 18-án kerül sor a vállalkozói szerződés megkötésére.

A vállalkozási szerződés alapján a kivitelezőknek 6 hónapjuk volt a kerékpárút elkészítésre. Ez azonban összetett feladat, hiszen a kerékpárút mellett szükséges volt a 8518. számú közút helyenkénti korrekciója, a meglévő épületek állagát védő régi, rossz támfal helyett új építése, és a csapadékvíz elvezetésének a korrekciója is. Miután a kivitelezés időszaka az őszi, téli, hónapokra esett, ezért csúszás következett be, így szükség volt a szerződés módosítására, és a kivitelezési határidőnek 1 hónappal való kitolására. Végül a kivitelezési munkálatok 2004. április 28-ával befejeződtek, és május 27-én adták át hivatalosan a forgalomnak a kerékpárutat.

A projekt gazdasági jellemzői

Az elkészült kerékpárút hossza 4300 m², a burkolat szélessége: 1.6 – 2 m. A támfal hossza: 48 m, míg a résfalé: 20 m. A rézsűburkolat hossza: 17 m, a kerítés lábazat pedig: 65 m³

A 8518 sz. közút új burkolata: 3714 m², Vörös térkő: 1200 m²

A kapubejárókhöz: 122 m² szürke térkövet használtak fel, az aszfaltozott járda területe 1033 m², s burkolt árok hossza pedig 208 m.

2. esettanulmány

Győr- Moson- Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara:

A projekt előtörténete

1991 előtt a Kamarai tagság önkéntes volt, a taglétszám nem haladta meg a 300 tagot, amelyek érdekeit hat főállású alkalmazott képviselte. A 1997-es törvény a kamarai tagságot minden mikro-, kis- és közepes vállalkozás számára kötelezővé tette. Az ilyen módon felduzzadt ügyfélkör révén szükségessé vált adminisztratív feladatok a Kamarai szervezet intenzív bővítését eredményezték. A közel ötven főt számláló intézmény Győr városában szétagoltan, több, különböző kondícióban rendelkezésre álló ingatlanban tevékenykedett. A szolgáltatói szerepkör által a régióra közvetlenül gyakorolt hatás és a funkcionálisan ehhez köthető létesítményigények, nagymértékű, projektszemléletű fejlesztést vetítettek előre. Minthogy a tagdíjbevételekből remélhető saját forrás az elképzelésekhez messze nem volt elegendő, a projekt finanszírozását szükségképpen pályázati alapokra kellett állítani.

Kapcsolat a Phare pályázattal

A projekt partnere az osztrák schwechati world trade center, amely a Kamara 3. és 4. szint megépítésével támogatta a Phare CBC pályázaton beadott „Kereskedelmi Központ” projektet. A projektben Budavári László az INNONET Kht. ügyvezetője szakértőként vett részt.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 1995-ben kezdeményezte egy, a legmagasabb igényeket is kielégítő „World Trade Center” létrehozását, amelynek az indításához az 1996-os Phare CBC program is támogatást nyújtott. A kivitelezéshez az 1997-es Phare CBC program biztosított forrást.

2000-ben került sor az épület átadására, 246 millió Ft-ot nyertek a Phare CBC programon keresztül, az összköltség 800 millió Ft-ot tett ki. Az osztrák partner a szerződéskötést követően visszalépett. A Kamara kivitelezője a soproni STETTIN Hungária Kft. volt.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 23 területi és kereskedelmi iparkamara országos testülete; 40.000 önkéntes taggal, 500 főállású munkatárssal és 95 területi irodával rendelkezik.

A kamarák feladatai közé tartozik az EU-s információk szolgáltatása, oktatás, szakképzés, kereskedelemfejlesztés, továbbá gazdaságszervezés valamint a vállalkozói környezet javítása és a közjogi feladatok ellátása.

A projekt gazdasági jellemzői

A jelenlegi taglétszám az 1600 főt is meghaladja, aminek nagy részét magyar tulajdonú vállalkozások teszik ki. A külföldi tulajdonú vagy érdekeltségű tagok száma nem haladja meg a 6 százalékot. Győr- Moson- Sopron megyében 40000 vállalkozás található, aminek csak 6 %-a tagja a kamarának, viszont ez a 6 % teszi ki a megye nettó árbevételének 74 %-át, és itt foglalkoztatják a dolgozók 55 %-át.

A GYMSKIK tagságának összetételét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a foglalkoztatottak száma szerint a vállalkozások alig több, mint 1%-a nagyvállalkozás; a középvállalkozások részaránya kb. 3%, a kisvállalkozások 10 %-os részaránya mellett a mikrovállalkozások a kamara 85%-a. A régiónkénti megoszlást vizsgálva a tagok között túlnyomó többségben vannak a győri vállalkozások (64,30%), míg a mosonmagyaróváriak (17.30%) és a rábaköziek (18.40%) közel azonos mértékben vannak jelen a kamara tagjai között.

A Kamara szerepe a vállalkozások szemszögéből elsősorban a vállalkozás-indítási tanácsadásban, az idegen forrás-szerzési és pályázati tanácsadásban, a Széchenyi kártya ügyintézésben, az üzleti partnerkeresésben és –közvetítésben valamint a szakképzési tanácsadásban, mesterképzésben ragadható meg. A GYMSKIK feladatai közé tartozik még a nemzetközi gazdasági kapcsolatok fejlesztésének segítése, a külkereskedelmi és vámtanácsadás, a rendezvényszervezés, továbbá a Fogyasztóvédelmi Békéltető Testület és Etikai Bizottság működtetése. A gazdaságfejlesztés, a régió gazdasági potenciáljának erősítése, a kooperáció elősegítése mind olyan kihívást jelentenek, melyek elősegítik a külföldi vállalkozások aktívabb részvételét, ezen befektetések ösztönzését.

Eredmények:

A megépült Központ hasznos alapterülete 2600 m², amely 30 irodára tagolható. A központban emellett 3 konferenciaterem (egy 300 fős és két ötven fős), kávézó és parkoló működik.

A Központ tulajdonosa a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, üzemeltetője a Győri Nemzetközi Kereskedelmi Központ Kht. A Kereskedelmi Központba olyan cégek települnek, amelyek saját ingatlan befektetés nélkül keresnek teljes felszereltséggel rendelkező irodahelyiséget. A Központot jelenleg 85%-ban megtöltik a bérlő vállalkozások, ezek tevékenységi területe széles skálán mozog az oktatási és tanácsadó területektől kezdve az alkatrész raktározásig terjedően. A Kereskedelmi Központ a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara tevékenységén belül szolgáltatói területen a gazdaság fejlődését elősegíti. Tevékenységével hozzájárul az üzleti kapcsolatok fejlődéséhez, valamint az Ausztria és Szlovákia szomszédos területeivel történő hármasszomszédos terület integrálódásához. A Kamara közvetlen kapcsolatot épített ki a burgenlandi és pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarával. Számos Phare és Interreg projekteknél működnek együtt.

3. esettanulmány

Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ:

A projekt előtörténete

A Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központ projekt létrehozásának célja az volt, hogy Sopronban egy olyan kulturális központ kerüljön kialakításra, amely Nyugat-Magyarország meghatározó intézménye lehet, mind Magyarország, mind a határ túl oldalán élők számára. A Központ fontos szerepet játszhat Sopron város gazdaság- illetve turizmus fejlődésében. A Központban lévő helyiségek lehetőséget biztosítanak számos kulturális, szakképzési, tréning illetve egyéb rendezvény számára mind hazai illetve nemzetközi szinten.

A Sopron belvárosában elhelyezkedő Konferencia és Kulturális Központ a város egyik legjelentősebb középületeként 1873-ban kezdte meg működését. Az MTA stílusát idéző műemlék épület többfunkciós konferencia és kulturális központtá alakításának kérdésével 1997 óta foglalkozott Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A Magyar Művelődés Háza 1997. október elsején került a Pro Kultúra Sopron Kht. kezelésébe, ezt követően a Mestervonal Kft. tanulmánytervet készített az épület felújításáról és bővítéséről.

Kapcsolat a Phare pályázattal

1998 első negyedévében került sor a megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére a Szemerédi Turizmus Tanácsadó Kft. részéről. Ugyanekkor terjesztették elő a pályázatot a Phare CBC-nél az épület konferenciaközponttá való átalakításáról.

Az engedélyezési és építészeti tervek elkészítését követően, 1999. márciusában 400 millió Ft-os hitel felvételére nyílt lehetőség, ehhez a Gazdasági Minisztérium 50%-os kamattámogatást biztosított, továbbá ez év augusztusában a Phare CBC program keretében 1450 ezer € támogatást nyújtott.

Miután az Országos Műemlék Hivatal kiadta a jogerős építési engedélyt, sor került a 10 éves, 400 millió Ft-ról szóló hitelszerződés aláírására az OTP Bank Rt-vel. A projektfelelősi feladatokat a Pro Kultúra Sopron Kht. látta el, 2000. első negyedévében készítették el és terjesztették elő a versenykiírási dokumentációt a Phare PMU-nál. 2000 végén a GYÖRBER Kft. megbízást kapott a lebonyolítói-mérnöki feladatok elvégzésére.

2001. februárjában a STETTIN Hungária Kft. és a FÉSZ Rt. konzorciuma megbízást kapott a kivitelezői munkálatok elkészítésére.

A Phare CBC támogatási és kivitelezési szerződések aláírására 2001. júniusában került sor, a kivitelezési munkák 2001. július 13-án kezdődtek meg. Az ünnepélyes megnyitóra a 2002. augusztusi műszaki átadást követően, október 25-én került sor.

A projekt gazdasági jellemzői

Összköltség: 1.6 milliárd Ft, ebből:

- 830 millió Ft pályázati támogatások a Phare CBC, Széchenyi terv révén
- 330 millió Ft-os önrész – Sopron Megyei Jogú Város Önkormányzata
- 400 millió Ft-os bankhitel – a Széchenyi Terv keretén belüli pályázat sikerességét követően azonban az 50 % -os kamattámogatást megvonták

Kapcsolatok

A projektnek nem volt osztrák partnere, kizárólagos magyar beruházásként valósult meg. Megvalósíthatósági tanulmány készült az osztrák-magyar kapcsolat fejlesztéséről (Azonban ez a kapcsolat ma már nem jelentős.) Problémát jelent a külföldi érdeklődés hiánya, ennek egyik oka Budapestnek a konferenciaturizmusban betöltött központi helyzete. Jelenleg eisenstadti és a wienert neustadt-i konferenciaközponttal kialakított kapcsolatok nem jelentősek, azonban a Kht. jövőben szeretne ezen változtatni, tervezik Interreg projektekben való együttműködést, közös részvételt.

Problémák és lehetőségek

A felvett hitel 2012-ben jár le, ekkorra azonban már aktuális lesz az épület felújítása. Problémát jelent továbbá, hogy a Kulturális Központ környezetében a parkolás nincs megoldva, azaz nem áll rendelkezésre elegendő parkolóhely a vendégek számára. Erre megoldást jelenthet a Petőfi tér alatt a jövőben kialakítandó parkolóház.

A Központ üzemeltetési költségei havi szinten magasak, ezért fejlesztést a közeljövőben nem is terveznek, a jelenlegi állapotot szeretnék megtartani. Amíg az előbb említett hitel visszafizetésre nem kerül, a Kht. jövőbeli célja továbbra is a rendezvények számának növelése, a költségek ellensúlyozása érdekében. A szállodákkal való együttműködés kérdésével is sokat foglalkoznak mostanában, azonban a soproni szállodák és hotelek saját konferenciateremmel rendelkeznek, így igen nehézkes az együttműködés, s versenytársnak tekintik a Pro-Kultúra Kht.-t.

Eredmények

A Soproni Konferencia Központ eredményeként kialakult egy többfunkciós konferencia és kulturális központ. A hatemeletes alsó és felső pinceszinttel rendelkező épület összes alapterülete 7282 m². A konferencia központban 4 nagy és nyolc kisebb előadótermet alakítottak ki. Ezenkívül egy 600-800 m²-es kiállítóterem is igénybe vehető rendezvényekhez.

A projekt eredményeként a felújítás és a bővítés révén olyan konferenciaközpont létesült, amely alkalmas nagyszabású rendezvények lebonyolítására és amely ezáltal meghatározó szerepet tölt be a régió konferencia turizmusában, illetve új lehetőséget teremt kulturális rendezvények szervezéséhez is.

4. esettanulmány

Soproni Ipari és Innovációs Park Kft.

A projekt előtörténete

Magyarországon a rendszerváltást követően elkezdődött a gazdaság szerkezetének átalakítása. Ez elsősorban a gazdaság **extenzív** fejlődését eredményezte, amelynek erőforrásai kimerülőben vannak. Irányváltásra, a gazdaság **intenzív** fejlődési pályára állítására van szükség. Mára világossá vált, hogy az intenzív növekedés előfeltétele az **innováció, az innovációs folyamatok ösztönzése**.

Az innovációs folyamatok társadalmi haszna lényegesen nagyobb, mint az innovációs vállalkozások által elért saját haszon. Ez indokolja, hogy az innovatív vállalkozásokat működésük első szakaszában támogatni és segíteni kell. Ebből a megfontolásból, a Soproni Ipari Parkban, PHARE CBC támogatás és széleskörű összefogás eredményeként, a 2004. évben megnyílt a 4000 m² alapterületű Soproni Innovációs Központ.

A Soproni Innovációs Központ fő tevékenységei:

- kedvezményes bérleti lehetőségekkel és szolgáltatásokkal ideális feltételeket és szinergikus környezetet teremt az innovatív kis-, és közepes vállalkozások számára
- kezdeményező szerepet vállal az innovatív gondolatok, ötletek felkutatásában és részt vesz azok projektté formálásában

A Soproni Innovációs Központ célcsoportjai:

- A kezdő, tudás- és technológia-intenzív, növekedési potenciállal rendelkező **(start-up)** vállalkozások, melyeknek a központ tanácsadói és informatikai szolgáltatásokat nyújt.
- Az innovatív, beszállítói kapcsolatok kiépítésére képes kis- és közepes **(spin-off)** vállalkozások, melyeknek a központ pályázati, minőségbiztosítási és technológia-transzfer szolgáltatásokat nyújt.

Sopron és környéke olyan értékekkel, előnyökkel rendelkezik, amelyek alapján ideális gazdasági környezetet tud biztosítani a betelepülő vállalatok és a befektetők számára. A város gazdag történelmi-kulturális hagyományai, Nyugat-Európa, Bécs közelsége kedvező logisztikai elhelyezkedése, az oktatási rendszer fejlettsége, munkavállalóinak jó képzettségi szintje és nyelvtudása, mind olyan tényezők, amelyek ideális befektetési környezetet biztosítanak.

Kapcsolat a Phare-pályázattal

Az Innovációs Központ egy 1,3 milliárd Ft-os beruházás eredménye, amelyhez a Phare CBC program 700 millió Ft-tal, a költségvetés 344 millió Ft-tal járult hozzá. A beruházás fennmaradó költségeit önrészből biztosították. Az épület tervezője Skardelli György Ybl díjas építész volt, a tendereztetést a VÁTI végezte, a tender győztese a HUNÉP Universal Építőipari Kft. lett. Az építkezés 2004 februárjában indult meg, a Központ átadására 2005. január 14-én került sor.

A Központ leendő bérlőinek pályázatot kell benyújtaniuk, 2 évre szólóan üzleti tervet kell készíteniük - ehhez egy mentort kapnak segítségül. Ezen kívül a „beköltözés” feltétele egy 12 hónapos, havonta egy napos oktatásban való részvétel és beszámoló készítése félévente az eredményekről.

Az inkubált cégek 24 hónapos támogatást kapnak a Központtól: a kedvezményes bérleti díj 500 Ft+ÁFA/m², a rezsiköltségek 300 Ft/m²/hó. Ezen cégeknek kedvezményes szolgáltatások: könyvelés, adótanácsadás, jogi szolgáltatások, Széchenyi-kártya közvetítés, pályázatírás, oktatás, tőkeközvetítés, marketingszolgáltatások igénybevételére is lehetőségük nyílik.

Az Innovációs Központba betelepült innovatív kis- és középvállalkozások 2 évig élvezhetik a Központ támogató, segítő háttérét. Pályázati források, helyi és regionális támogatások igénybevételén keresztül jelentős kedvezményhez juthatnak (kedvezményes bérleti díj, szolgáltatások, kedvező hitel konstrukciók), amelyek jelentősen elősegítik a vállalkozások megerősödését, fejlődését mielőtt piaci környezetbe kerülnének. A teljes infrastruktúra biztosításával költségmegtakarításra van lehetőségük a betelepülő cégeknek.

A Soproni Innovációs Központ modern kommunikációs infrastruktúrájával, valamint szolgáltatásaival megteremti az azonos szintű párbeszéd és kapcsolatok létrehozásának lehetőségét Ausztria és Szlovákia határmenti régióinak hasonló szintű intézményeivel és vállalkozásaival, amelyek az innovációk gerjesztésével felgyorsítják a jövőben West-Pannon Eurégió tartós intenzív fejlődését.

Kapacitási (gazdasági) jellemzők

A nyugati határ mellett elhelyezkedő Ipari Park kedvező befektetési környezetben, 56 hektáros területen jött létre. Ezen területből 28 ha van a SIP Kft. tulajdonában, 18 ha teljesen közművesített.

Az első ütemben elkészült rész déli fekvésű, itt az irodaházak, kutató- fejlesztő és a szolgáltató egységek kapnak helyet, a park hátsó szektorában környezetbarát technológiájú ipari, továbbá támogatott az elektronikai, távközlés és adatátviteli, valamint az egészségiparhoz, környezetvédelemhez kapcsolódó gyártó, forgalmazó és K+F logisztikai tevékenység.

A Központ irodáinak kb. egyharmadát piaci alapon adják bérbe, ezen bevételből nyílik lehetőség támogatások nyújtására.

A Nyugat-Magyarországi Egyetem kutató-fejlesztő részlegei közül többen az Innovációs Központba települtek, és ezzel remélhetőleg idevonzanak olyan vállalkozásokat, amelyeknek az egyetemi fejlesztő háttér jelenléte érték; erre a terület másik egyharmad része áll rendelkezésre.

Az Ipari Park rendelkezik egy 60 fős bérbe vehető, korszerű konferenciateremmel, 4 tárgyalóteremmel, könyvelő irodával, ügyvédi irodával. Tervezik a jövőben egy 50 fős étterem megnyitását.

Nehézségek, akadályozó tényezők, problémák

Problémaként jelentkezik a kezdő vállalkozások felkutatása, egy átfogó regisztrációs rendszer hiánya. Ezen túl komoly gondot okoz a vállalkozói kedv és az innovatív megközelítések, ötletek hiánya. A projektben osztrák partner nem vett részt. A jövőben – ahogy a Központ ügyvezetőjétől megtudtuk – elsődleges céljuk az osztrák partnerkapcsolatok kiépítése. Ehhez ad lehetőséget jelenleg futó SOPRON NOVUM Innovatív ötletek – innovatív vállalkozások PHARE CBC Magyarország-Ausztria 2003 Kisprojekt Alap keretében. Ezen projekt célja a magyar és osztrák KKV-k versenyképességének növelése, kooperációs partnerkapcsolatok közvetítésével.